

**OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
GIMNAZIU****An școlar 2018-2019, etapa locală - 26 ianuarie 2019****Clasa a VII-a**

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru: 3 ore.**
- **Total - 100 de puncte. Nu se acordă puncte din oficiu.**

Citește cu atenție următoarele texte:

A. „Se apropia vacanța de vară. În familiile noastre era de la o vreme o atmosferă tensionată, certurile izbucneau din te miri ce și pe strămătușa noastră, Magda, femeie mai tare ca bărbății, deși mâna îi tremura repede-repede, de parcă ar fi tocat tot timpul vinete, o surprinsesem de câteva ori cu ochii roșii. Cu toții o numeam Tanti și te rog să îți minte amănuntul, pentru că de-acum doar așa o să-i zic. Iar bărbatul ei cu mustață încă neagră și părul ca o perie albă, Nenea Ionel, care avea două voci, una veselă și una supărată, o dobândise în ultimul timp și pe a treia, cătrănită:

— Moaș'sa pe gheață!* Ce ne facem cu igrasia asta? și a arătat scara, unde o pată începuse să urce treptele, ca o umbră, de-a lungul peretelui.

La cât erau de impunători, el și vocea lui, te-ai fi așteptat să nu fie așa slab de înger, dar dintre toți ai casei era cel mai sfios. Totuși, uneori dădea cu pumnul lui mare, în masă, înspăimântător. Atunci Tanti își strângea buzele frumoase, îl privea într-un anume fel și pleca din cameră. Cei doi locuiau la parter și, cum n-aveau copii, o creșteau pe verișoara mea. În felul ăsta, Dina avea două rânduri de mame și de tați, ceea ce provoca destule încurcături.

Lui Ionel i-a răspuns oftatul soției lui, apoi ea a râs nervos, cu buzele ei de actriță — semăna la gură cu Jane Fonda — și a zis câteva cuvinte de neînțeles și fără monogramă:

— Sta-le-ar în gât!

M-am speriat. Nu știam ce înseamnă igrasie, dar ce vedeam în fața ochilor semăna cu transpirația sau cu plânsul peretilor. De ce să transpire biata noastră casă? I se făcuse cald? I se făcuse frică?

Grupul nostru s-a strâns imediat să dezbată problema, în jurul bradului din curtea de vizavi, lipită de biserica Sfântu Ioan. (...) Curtea cu bradul era atrăgătoare ca o scamatorie, începea de pe strada noastră și ieșea pe partea cealaltă, în altă stradă. Puteai să-ți pierzi urma, să scapi de dușmanii care vor să te ia prizonier, să te lege de mâini și de picioare și să te tortureze ca să-ți afle secretele. Noi am avut mereu grijă să înlăturăm posibilitatea asta. Așa se făcea în cărți, așa socoteam că ar fi bine să facem noi, așa și făceam! În toată copilăria, tot ce am învățat a fost să supraviețuim. Și tot părinții și bunicii și unchii și străunchii ne arătau cum. Cât despre brad, ne aparținea ca orice jucărie, din moment ce ne jucam de-a prinselea împrejurul lui sau «mijeam», pe rând, lipiți de el, cu ochii strânși, cu mâinile pe coaja plină de zgrunțuri și rășină, în timp ce jucătorii ceilalți se piteau pe undeva, prin apropiere. Nu rezistam să nu strivesc cu degetul arătător câte un bob de rășină ca o lacrimă zaharisită, cum numai mierea de la parterul casei noastre mai era. Însă dacă te murdăreai pe mâini, crema asta de brad, spre deosebire de miere, nu ieșea nici la spălatul cu săpun, îți lăsa multă vreme amintire o dără maronie. Când ți-o apropiiai de nas, dâra mirosea încântător. Aflasem că rășina e sângele brazilor și că apare numai din rănilor și zgârieturilor care li se fac. Se pare că bradul nostru avea destule răni, pentru că nu era deloc o problemă să găsești rășină pe coaja lui și să mă murdăresc splendid cu ea. Din juliturile mele și ale celorlalți copii nu ieșea decât sânge obișnuit, roșu, nezaharisit și fără arome, ceea ce era mare păcat. Mi-ar fi plăcut să-mi miroasă sângele așa, ca rășina. **Totdeauna mi s-a părut că pomii sunt în multe privințe superiori oamenilor.** Ne-am așezat cu spatele lipit de brad, sprijinindu-l din patru părți, după punctele cardinale. Știam despre ele de la Tanti, care fusese profesoară de geografie. Eu, cu fața către casa noastră, deci spre sud, îi vedeam din profil pe băieții de la est și vest, dar n-o vedeam pe Dina, așezată spre nord, iar felul acesta de a comunica era grozav.

— Udătura aia de pe scări, ăăă..., cum... îi zice... ne-ar putea ajuta, a spus vărul meu Doru, luându-mă cu totul prin surprindere.”

(Ioana Pârvulescu, *Inocenții*)

**Moș 'sa pe gheață!* - se spune pentru a arăta lipsa de considerație, de interes față de cineva sau de ceva.

B. „Conform sondajelor de opinie și a cercetărilor, oamenii consideră, în proporție de 90%, că perioada de copilărie din ziua de astăzi nu se mai seamănă aproape deloc cu cea a anilor trecuți. Este adevărat că am evoluat odată cu tehnologia și la fel se întâmplă și cu obiceiurile copiilor. Având în vedere că adolescenții zilei de astăzi au crescut odată cu tehnologia, nu pot fi comparați cu adolescenții zilei de ieri.

Am putea spune că în ziua de astăzi copilăria este destul de agresivă, având în vedere tehnologia care nu lasă copiilor șansa de a trăi perioada frumoasă și intensă a copilăriei. De fapt, toate aceste lucruri moderne atrag prea mult atenția copiilor și astfel ajung să își piardă cea mai frumoasă perioadă a vieții în fața calculatorului, a tabletei etc. Trebuie să fie semnalat și faptul că, în ziua de astăzi, evoluția prematură a copiilor duce la îmbolnăvirea acestora. Calculatorul, rețelele de socializare sau jocurile nu fac decât să afecteze copiii, atât la nivel emoțional, cât și la nivel fizic. Specialiștii demonstrează faptul că, spre deosebire de copiii anilor '80, micuții nu se mai dezvoltă la fel de mult. Mișcarea, sportul și activitatea sunt direct răspunzătoare de aceste lucruri.”

(<http://www.rasunetul.ro/diferentele-dintre-copilaria-de-ieri-si-cea-de-astazi>)

Subiectul I - Lectura (50 de puncte)

a. Înțelegerea textului ficțional/nonficțional (12 puncte)

1. Transcrie, din textul A, o repetiție și o comparație. (6 p.)

2. Prezintă, în 60-100 de cuvinte, semnificația următorului fragment, evidențiind raportul dintre realitate și ficțiune în viața copiilor: *Puteai să-ți pierzi urma, să scapi de dușmanii care vor să te ia prizonier, să te lege de mâini și de picioare și să te tortureze ca să-ți afle secretele. Noi am avut mereu grijă să înlăturăm posibilitatea asta. Așa se făcea în cărți, așa socoteam că ar fi bine să facem noi, așa și făceam!* (6 p.)

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional (30 de puncte)

Redactează o compunere de 150-200 de cuvinte, în care să evidențiezi modul cum este prezentată copilăria anilor evocați din trecut, în cele două texte, și cea a copiilor din zilele noastre, utilizând pentru exemplificare secvențe din ambele texte propuse, dar și din experiența ta de viață sau a familiei tale.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- identificarea, în fiecare text, a câte două trăsături/ situații/ aspecte reprezentative copilăriei celor două perioade, care ți se par familiare/ interesante/ neobișnuite; **12 p.**
- comentarea acestor aspecte și exemplificarea cu elemente din text și, eventual, din experiența personală; **12 p.**
- înlănțuirea logică a ideilor, structură coerentă, echilibrată. **6 p.**

Redactarea răspunsului pentru punctul b: 8 puncte

Unitatea compoziției – 1p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 2p; coerența textului 1p; ortografie 2p (0-1 greșeli – 2p/ 2-3 greșeli – 1p/ mai mult de 3 greșeli – 0 p); punctuația 1p (0-1 greșeli – 1p / mai mult de 2 greșeli – 0p), respectarea numărului de cuvinte -1p.

Subiectul al II-lea - Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

Redactează un text de 100-150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre afirmația „Totdeauna mi s-a părut că pomii sunt în multe privințe superiori oamenilor”.

Subiectul al III-lea - Elemente de construcție a comunicării (40 de puncte)

1. Scrie câte un sinonim contextual pentru cuvintele subliniate în textul A: *surprinsesem, amănuntul, cătrănită, să dezbată*. (4 p.)
2. Precizează mijlocul de îmbogățire al vocabularului prin care s-au format cuvintele subliniate în enunțurile următoare: *În toată copilăria, tot ce am învățat a fost să supraviețuim. Calculatorul, rețelele de socializare sau jocurile nu fac decât să afecteze copiii, atât la nivel emoțional, cât și la nivel fizic*. (4 p.)
3. Precizează numărul de litere și numărul de sunete din cuvintele subliniate în fraza: *Iar bărbatul ei cu mustață încă neagră și părul ca o perie albă, Nenea Ionel, care avea două voci, una veselă și una supărată, o dobândise în ultimul timp și pe a treia, cătrănită*. (4 p.)
4. Scrie două unități frazeologice/ expresii/ locuțiuni în a căror structură să se regăsească substantivul „bob”. (4 p.)
5. Precizează valoarea morfologică pentru cuvintele subliniate în enunțul: *Conform sondajelor de opinie și a cercetătorilor, oamenii consideră, în proporție de 90%, că perioada de copilărie din ziua de astăzi nu se mai seamănă aproape deloc cu cea a anilor trecuți*. (4 p.)
6. Indică funcția sintactică pentru substantivele subliniate din secvențele: *Am putea spune că în ziua de astăzi copilăria este destul de agresivă, având în vedere tehnologia care nu lasă copiilor șansa de a trăi perioada frumoasă și intensă a copilăriei*. (4 p.)
7. Alcătuieste o propoziție în care verbul *a părea*, din enunțul *Se pare că bradul nostru avea destule răni, pentru că nu era deloc o problemă să gădesc rășină pe coaja lui și să mă murdăresc splendid cu ea*, să aibă altă valoare morfologică, pe care o vei preciza. (4 p.)
8. Notează, pentru fiecare cuvânt subliniat, cazul: *Grupul nostru s-a strâns imediat să dezbată problema, în jurul bradului din curtea de vizavi, lipită de biserica Sfântu Ioan*. (4 p.)
9. Selectează, din secvența următoare, un cuvânt cu triftong și unul cu hiat: (...) *cu mâinile pe coaja plină de zgrunțuri și rășină, în timp ce jucătorii ceilalți se piteau pe undeva, prin apropiere*. (4 p.)
10. Explică folosirea cratimei din enunțul: — *Sta-le-ar în gât!* (4 p.)

**OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
GIMNAZIU****An școlar 2016-2017, Etapa locală - 18 februarie 2017****Clasa a VII-a****BAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE****Subiectul I - Lectura (50 de puncte)****a. Înțelegerea textului ficțional/nonficțional (12 puncte)**

1. transcrierea corectă a repetiției și a comparației 2x3p=6p
2. prezentarea adecvată a semnificației secvenței, respectând numărul de cuvinte indicat **6 p.**/
prezentarea parțial adecvată a semnificației secvenței date, respectând numărul de cuvinte indicat 3 p./ încercare de prezentare a semnificației secvenței date 1 p.

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional (30 de puncte)

- identificarea corectă, în fiecare text, a câte două trăsături/ situații/ aspecte reprezentative copilăriei celor două perioade **12p** (4x3p)
- comentarea nuanțată și exemplificarea corectă cu elemente din text a acestor aspecte pentru fiecare text **12p** (4x3p)/ comentarea parțial corectă și nuanțată a aspectelor 8p (4x2p); / încercare de comentare 4p
- înlănțuirea logică a ideilor, structură coerentă, echilibrată **6p**/încercare de obținere a unor structuri logice, coerente, exprimare neconvingătoare 3p/prezentarea unor idei în mod distinct, dar fără o structură logică sau cu o structură parțial logică 1p

Redactarea răspunsului pentru punctul b: 8 puncte

Unitatea compoziției – 1p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 2p; coerența textului 1p; ortografie 2p (0-1 greșeli – 2p/ 2-3 greșeli – 1p/ mai mult de 3 greșeli – 0 p); punctuația 1p (0-1 greșeli – 1p / mai mult de 2 greșeli – 0p), respectarea numărului de cuvinte -1p.

Subiectul al II-lea - Practica rațională și funcțională a limbii (10 puncte)

- Exprimarea clară, argumentată, persuasivă și originală a părerii/ exprimare clară, persuasivă, parțial argumentată, dar lipsită de originalitate/ exprimare comună și parțial argumentată **6p/3p/1p**
- Respectarea structurii unei compuneri / respectarea parțială a structurii / nerespectarea structurii **3p/1p/0p**
- Încadrarea în numărul de cuvinte solicitate/ nerespectarea cerinței **1 p/ 0 p**

Subiectul al III-lea - Elemente de construcție a comunicării (40 de puncte)

1. Scrierea corectă a sinonimelor contextuale pentru cuvintele subliniate în textul A: *surprinsesem, amănuntul, cătrănită, să dezbată*. 4x1p. = **4 p.**
2. Precizarea corectă a mijlocului de îmbogățire al vocabularului prin care s-au format cuvintele subliniate în enunțurile date: *să supraviețuim* – compunere; *socializare* - conversiune 2x2p. = **4 p.**
3. Precizarea numărului de litere și a numărului de sunete din cuvintele subliniate: *ei* – 2 litere, 3 sunete; *voci* – 4 litere, 3 sunete. 4x1p. = **4 p.**
4. Scrierea a două unități frazeologice/ expresii/ locuțiuni în a căror structură să se regăsească substantivul „bob”. 2x2p. = **4 p.**
5. Precizarea valorii morfologice pentru cuvintele subliniate: *consideră* – verb predicativ; *90%* - numeral fracționar; *se* – pronume reflexiv; *deloc* – alverb de mod. 4x1p. = **4 p.**

-
6. Indicarea funcției sintactice pentru substantivele subliniate din secvențele date: copilăria – subiect simplu; tehnologia – complement direct; copiilor – complement indirect; a copilăriei – atribut substantival genitival. 4x1p. = **4 p.**
7. Alcătuirea unei propoziții în care verbul *a părea*, din enunțul dat, să aibă altă valoare morfologică 2p., precizarea corectă a valorii morfologice: verb copulativ 2p. (2p+2p = **4p.**)
8. Notarea corectă, pentru fiecare cuvânt subliniat, a cazului: Grupul – cazul nominativ; problema – cazul acuzativ; bradului – cazul genitiv; biserica – cazul acuzativ. 4x1p. = **4 p.**
9. Selectarea corectă a cuvântului cu triftong - *piteau* și a cuvântului cu hiat – *apropiere*. 2x2p. = **4p.**
10. Explicarea corectă a folosirii cratimei din enunțul dat. **4 p.**

Nu se acordă puncte din oficiu.

Total – 100 de puncte